

съ едри камъни, по които сж минали десетки години съ своя триумфаленъ ходъ, безъ да ги унищожатъ. Почти предъ всѣка къща още стоятъ пейкитъ, гдето се събиратъ женитъ отъ махлата, за да прекаратъ времето си въ бродирание, плетене на дантели и бѣбрене. Никакво особено движение не се вижда, освенъ рѣдкото минаване на нѣкой автомобилъ и нѣкои дрънкащи кола, които докарватъ или откарватъ стока, и тукъ тамъ по нѣкоя жена съ кошница въ ржка, която обикаля пазаря. Но за това пѣкъ градъ Севлиево пази още характера на нѣкогашното време и като че ли тукъ се диша въздуха на нашето героично минало. Следъ толкова години на раздѣла, азъ чувствувахъ едно особено удоволствие, да се скитамъ по тия криви, зигъ-загъ улички, гдето почти на всѣко жгълче си спомнахъ по нѣщо отъ миналото. Тукъ нѣкога азъ прекарахъ най-хубавитъ дни отъ моя животъ — отъ 12 до 15 година, като ученикъ въ прогимназията. Това е оня периодъ отъ живота на всѣкиго, когато у юношата се пробужда човѣкътъ и започва да се разкрива незнайниятъ смисълъ на нѣщата, обвити до тогава съ тайнственостъ и мракъ. Всичко около мене, сега, събуждаше надеждитъ, мечтитъ и идеалитъ на петнадесетъ години.

Повече се спрѣхъ предъ паметника, издигнатъ въ честь на свободата. Всѣкога обичамъ да се спирамъ предъ останкитъ на миналото, чрезъ които чувствувамъ цѣлия си животъ преобразенъ. Приобщенъ съ велика поема на нѣкогашнитъ борчески дни, въ мене се възпламенява единъ пламъкъ, който вѣнчае отечеството ни съ ореолъ отъ бесмъртна слава и кара цѣлото ми сщество да повтаря: Обичамъ те! Обичамъ те! Когато другитъ ще ти нанесатъ рани, ще опетнятъ името ти и безсѣвъстно ще се надсмѣятъ надъ страданията ти, ние пакъ ще намѣримъ сили да се боримъ, да живѣемъ и да творимъ, защото ти криешъ въ себе си величието на борци, родени и закърмени отъ твоята грждъ, достойни за свѣтовния Пантеонъ. Да! Хубаво е да се спираме предъ тия паметници, поне тамъ, гдето ги има, и въ дни на унии и мжки, въ дни на безпжтица, да мислимъ за ония, които живѣха въ идеализмъ и умрѣха въ борбата съ свѣтли души. Чрезъ тоя паметникъ азъ всѣкога чувствувамъ миналитъ дни на тоя градъ: днитъ на черното иго, когато той бѣше въ авангарда на борбата и високо издигаше знамето на независимостъта и националното освобождение.

Тука сж минали редици борци, като почнемъ отъ Панайотъ Хитовъ, Филипъ Тотю, Караджата, Левски, Ст. Пешевъ и много други. И тия свѣтли образи, за жалость, забравени отъ сегашнитъ хора, които тукъ отминаватъ, подтиснати отъ своята неволя и грижи, задушили въ себе си пламъка, който нѣкога сгрѣваше и възпламеняваше душитъ за борба, предаватъ на Севлиево ореолъ на единъ мъченикъ, изоставенъ и забравенъ, но свѣтълъ и гордъ съ своето минало.